

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А. С. МАКАРЕНКА**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

«Затверджую»

Голова приймальної комісії
СумДПУ імені А.С. Макаренка
проф. Ю.О. Лянной
«13» Березня 2020 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ПЕДАГОГІКИ І МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ МАГІСТРА
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 013 ПОЧАТКОВА ОСВІТА**

Розглянута на засіданні
Приймальної комісії
« 28 » лютого 2020 р.
Протокол № 5

Суми – 2020

Програма фахового вступного випробування з педагогіки і методики початкової освіти для вступу на навчання для здобуття ступеня Магістра за спеціальністю 013 Початкова освіта

Ухвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти
від 27 лютого 2020 р. протокол № 8

Завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти

_____ Н. М. Павлущенко

Голова фахової атестаційної комісії

_____ С. Л. Парфілова

ПРОГРАМА
фахового вступного випробування
з педагогіки і методики початкової освіти
для вступу на навчання для здобуття ступеня Магістра
за спеціальністю 013 Початкова освіта

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	5-6
ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ.....	7-13
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	14-15
ЛІТЕРАТУРА.....	16-23

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ФОРМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ – УСНИЙ ІСПИТ

Програма фахового вступного випробовування розроблена для абітурієнтів, які вступають на навчання за спеціальністю 013 Початкова освіта.

Мета фахового вступного іспиту – відбір абітурієнтів для навчання на здобуття освітнього рівня Магістр зі спеціальності 013 Початкова освіта.

До програми фахового вступного випробовування включено початкові дисципліни: «Педагогіка», «Методика навчання математичної освітньої галузі», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі», «Методика навчання природничої освітньої галузі», «Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі», «Методика навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі», «Методика навчання технологічної освітньої галузі», «Методика навчання мистецької освітньої галузі» та «Методика навчання фізкультурної освітньої галузі». На основі змісту програм з названих дисциплін визначено орієнтовні питання фахового вступного випробовування.

Форма фахового вступного випробовування – усний іспит.

До вступного випробовування пропонується 90 питань, з яких: 30 – з педагогіки, 10 – з методики навчання математичної освітньої галузі, 10 – з методики навчання мовно-літературної освітньої галузі, 10 – з методики навчання природничої освітньої галузі, а також по 5 запитань з інших дисциплін («Методики навчання громадянської та історичної освітньої галузі», «Методики навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі», «Методики навчання технологічної освітньої галузі», «Методики навчання мистецької освітньої галузі» та «Методики навчання фізкультурної освітньої галузі»).

До вступного випробовування пропонується 30 білетів. Кожен білет містить 3 питання.

Вступний іспит, як правило проводиться в такій послідовності:

- підготовка відповіді на запитання білету (до 40 хв.);
- відповідь студента (до 10 хв.);
- відповіді на запитання комісії (10 хв.).

Програма має перелік рекомендованої літератури для підготовки до складання вступного випробування.

Завдання фахового випробування:

- виявити рівень теоретичної підготовки вступників з навчальних дисциплін, як-то: «Педагогіка», «Методика навчання математичної освітньої галузі», «Методика навчання мовно-літературної освітньої галузі», «Методика навчання природничої освітньої галузі», «Методика навчання громадянської та історичної освітньої галузі», «Методика навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі», «Методика навчання технологічної освітньої галузі», «Методика навчання мистецької освітньої галузі» та «Методика навчання фізкультурної освітньої галузі»;
- встановити фактичний рівень підготовки фахівців на основі освітнього рівня Бакалавр для здобуття ступеня Магістр;
- виявити уміння застосовувати теоретичні знання з відповідних навчальних дисциплін в ході усних відповідей;
- виявити фахову придатність особистості вступника до професійної діяльності та продовження навчання з метою здобуття вищої освіти за освітнім рівнем Магістр.

Програма має перелік рекомендованої літератури для підготовки до іспиту, критерії оцінювання.

Оцінювання: усні відповіді оцінюються за 200 – бальною шкалою.

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПЕДАГОГІКА

1. Особливості організації освітнього середовища в сучасній початковій школі.
2. Мета, завдання і зміст національно-патріотичного виховання молодших школярів.
3. Система педагогічної діяльності вчителя початкових класів.
4. Процес навчання як цілісна система. Сутність процесу навчання.
5. Зміст освіти у сучасній початковій школі.
6. Принципи навчання молодших школярів.
7. Методи і засоби навчання учнів початкової школи.
8. Сутність процесу виховання молодших школярів.
9. Формування учнівського колективу та його вплив на особистість молодшого школяра.
10. Поняття про зміст освіти. Зміст шкільної початкової освіти.
11. Принципи Державного стандарту початкової загальної освіти.
12. Система початкової освіти в Україні.
13. Русійні сили розвитку дитини. Сутність розвивального навчання.
14. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку.
15. Мета і завдання виховного процесу в початковій школі.
16. Закономірності педагогічного процесу.
17. Принцип зв'язку теорії з практикою.
18. Формування навчальної мотивації.
19. Структура процесу навчання в початковій школі.
20. Специфіка роботи класного керівника в початковій школі.
21. Інтеграція в освіті. Інтегровані уроки в початковій школі.
22. Стратегії розвитку критичного мислення
23. Педагогічні творчі здібності вчителя початкових класів.
24. Принцип науковості та емоційності в процесі навчання молодших школярів.

25. Принципи систематичності та послідовності навчання.
26. Сутність, функції, види контролю в сучасній початковій школі.
27. Класифікації методів навчання.
28. Нова українська школа – школа 10 компетентностей.
29. Основні принципи Нової української школи.
30. Основні форми навчання молодших школярів.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1. Особливості побудови початкового курсу математики.
2. Методика вивчення усної і письмової нумерації чисел в концентах «Десяток», «Сотня», «Тисяча» і «Багатоцифрові числа».
3. Усне додавання і віднімання двоцифрових чисел в концентрі «Сотня».
4. Ознайомлення з діями множення і ділення.
5. Методика складання таблиць множення та ділення.
6. Роль і місце задач у початковому курсі математики. Види арифметичних задач.
7. Загальні питання методики навчання розв'язування задач.
8. Класифікація простих задач.
9. Ознайомлення зі складеною задачею. Методика роботи над складеною задачею.
10. Класифікація складених задач.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1. Комунікативно-діяльнісний підхід до навчання української мови в початкових класах.
2. Класифікація методів навчання мови як лінгводидактична проблема.
3. Особливості сучасного звукового аналітико-синтетичного методу навчання грамоти.
4. Особливості добукварного періоду навчання грамоти, його основні завдання.
5. Етапи уроку літературного читання в букварний період навчання грамоти. Завдання кожного з них, особливості роботи.
6. Завдання післябукварного періоду навчання грамоти. Робота над текстом у післябукварний період.
7. Робота над реченням і зв'язним висловлюванням на уроках української мови.
8. Переказ – одна із складових частин системи розвитку мовлення. Види переказів, методика проведення.
9. Формування уявлень про «Текст». Методика вивчення розділу «Текст».
10. Словникова робота на уроках літературного читання в початкових класах.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1. Матеріальна база уроків «Я досліджую світ» (природнича освітня галузь). Куточок живої природи, його оснащення. Географічний майданчик.
2. Методика формування природознавчих уявлень та понять у процесі реалізації природничої освітньої галузі.
3. Роль, структура та місце дидактичної гри в процесі реалізації природничої освітньої галузі.
4. Засоби наочності у процесі вивчення курсу «Я досліджую світ» (природнича освітня галузь), їх загальна характеристика і методика використання.
5. Класифікація методів навчання природознавства. Організація спостережень у процесі вивчення курсу «Я досліджую світ» (природнича освітня галузь).
6. Методика навчальних проблемних ситуацій на уроках з курсу «Я досліджую світ» (природнича освітня галузь).
7. Дослід на уроках «Я досліджую світ» (природнича освітня галузь). Структура, методика використання дослідів у початкових класах.
8. Організація і проведення предметного уроку з курсу «Я досліджую світ» (природнича освітня галузь).
9. Особливості уроку-екскурсій в процесі реалізації природничої освітньої галузі.
10. Характеристика практичної роботи як методу навчання учнів початкових класів у курсі «Я досліджую світ» (природнича освітня галузь). Структура практичної роботи, репродуктивна та творча практичні роботи.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1. Мета і завдання громадянської та історичної освітньої галузі у початковій школі. Характеристика змістових ліній освітньої програми громадянської та історичної освітньої галузі.
2. Основні методи та прийоми в процесі реалізації громадянської та історичної освітньої галузі у початковій школі.
3. Розкрийте особливості організації позаурочної роботи в процесі реалізації громадянської та історичної освітньої галузі у початковій школі
4. Методика формування знань учнів про свій родовід, історію і традиції своєї школи у процесі реалізації громадянської та історичної освітньої галузі.
5. Правила поведінки учнів. Методика формування поведінкових дій у процесі реалізації громадянської та історичної освітньої галузі.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ І ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1. Сучасні технології формування соціальної та здоров'язбережувальної компетентності молодших школярів.
2. Використання українських народних традицій охорони і зміцнення здоров'я в навчально-виховному процесі початкової школи.
3. Наочні посібники та навчально-методичні матеріали щодо формування здоров'язбережувальної компетентності здобувачів початкової освіти.
4. Методика проведення тренінгу з молодшими школярами щодо формування соціальної і здоров'язбережувальної компетентності.
5. Методика перевірки практичних умінь і навичок зі здоров'язбереження за допомогою дидактичної гри та моделювання ситуацій, у які може потрапити дитина.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1. Основні види музичної діяльності молодших школярів у сучасній школі.
2. Мета, завдання і зміст музичного навчання молодших школярів.
3. Форми і методи музичного навчання молодших школярів.
4. Музичне сприймання та методика його організації з дітьми.
5. Особливості музичного навчання молодших школярів в умовах НУШ.
6. Мета, завдання, зміст уроків образотворчого мистецтва в початковій школі.
7. Організація особистісно-розвивального середовища у процесі мистецької діяльності учнів.
8. Основні типи уроків образотворчого мистецтва в початковій школі. Прийоми та методи викладання.
9. Функції мистецтва. Вплив мистецтва на розвиток особистості молодшого школяра.
10. Види та жанри образотворчого мистецтва та декоративно-прикладного мистецтва.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1. Урок як основна форма трудового навчання. Специфічні особливості уроків трудового навчання в початковій школі.
2. Позакласна робота з трудового навчання і виховання в сучасній початковій школі.
3. Дидактичні вимоги до проведення уроків трудового навчання в початкових класах.
4. Основні види трудового навчання молодших школярів.
5. Екскурсія як форма трудового навчання. Методика проведення екскурсії в початкових класах.

МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФІЗКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ

1. Фізична культура як частина суспільства й особистості.
2. Основні компоненти (види) фізичної культури.
3. Поняття про систему фізичного виховання. Мета та завдання.

Державні вимоги до шкільної системи фізичного виховання.

4. Структура уроку фізичної культури, характеристика його частин.
5. Особливості методики використання фізичних вправ у процесі фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Відповіді на фаховому вступному іспиті «Педагогіка і методики початкового навчання» для абітурієнтів які вступають для здобуття освітнього рівня Магістр оцінюються фаховою атестаційною комісією за 200-бальною шкалою. Загальні критерії оцінювання знань абітурієнтів та їх відповідність 200-бальній шкалі наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання знань абітурієнтів

Рівень компетентності	За 200-бальною шкалою	Критерії оцінювання
1	2	3
Високий рівень	174-200	Абітурієнт виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; засвоїв рекомендовану програмою літературу; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому та якісному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
Середній рівень	152-173	Вступник виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої

		професійної діяльності.
Достатній рівень	127-151	Вступник виявив знання навчального матеріалу дисциплін у обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; упорався з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою рекомендованою програмою.
Початковий рівень	100-126	Вступник виявив знання навчального матеріалу дисциплін у мінімальному обсязі, дав невелику кількість аргументованих відповідей; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності

Якщо абітурієнт під час фахового вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0–99 балів, то ця кількість балів вважається недостатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів предметної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали вступного фахового випробування виголошуються головою предметної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

ЛІТЕРАТУРА

Список рекомендованої літератури до питань з педагогіки

1. Волкова Н. П. Педагогіка: навч. посіб. 3-тє вид., стер. / Н. П. Волкова. – К. : Академвидав, 2009. – 616 с.
2. Державна національна програма «Освіта»: Україна ХХІ століття.- К.,1994.
3. Закон України «Про дошкільну освіту» – К., 2001.
4. Закон України «Про освіту». – К., 1996
5. Концепція національного виховання // Рідна школа. - 1995.-№1-6.
6. Кузьмінський А. І. Педагогіка: Підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – К. : Знання, 2007. – 447 с.
7. Лозова В. І. Теоретичні основи виховання і навчання: навч. посіб / ХДПУ імені Г. С. Сковороди / В. І. Лозова, Г. В. Троцько. – Харків : «ОВС», 2002. – 40 с.
8. Мельничук С. Г. Педагогіка (Теорія виховання). Навч. посіб./ С. Г. Мельничук. – К.: видавничий дім «Слово», 2012. – 288 с.
9. Фіцула М. М. Педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти / М. М. Фіцула. – К. : Видавничий центр «Академія», 2001. – 528 с.
10. Ягупов В. В. Педагогіка: нав. Посібник/ В. В. Ягупов – К.: Либідь, 2003. – 560 с.

Список рекомендованої літератури до питань з методики навчання математичної освітньої галузі

1. Богданович М.В. Методика викладання математики у початкових класах: навчально-методичний посібник. – 3-є видання. переробл. і допов. /

М.В. Богданович, М.В. Козак, Я.А. Король. – Тернопіль: Навч. Книга. – Богдан, 2006. – 336 с.

2. Коваль Л.В. Методика викладання математики: теорія і практика [Підручник для студентів за спеціальністю 6.010101 «Початкове навчання» ОКР «бакалавр» (друге видання: переробл.) / Л.В. Коваль, С.О. Скворцова. – Х.: Принт-лідер, 2011. – 414 с.

3. Скворцова С.О. Методика навчання розв'язування сюжетних задач у початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання». – Частина I. – Методика формування в молодших школярів умінь розв'язувати задачі певних видів / С.О. Скворцова. – Одеса: Фенікс, 2011. – 156 с.

4. Скворцова С.О. Методика навчання розв'язування сюжетних задач у початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів за спеціальністю 6.010100 «Початкове навчання». – Частина II – Методика формування в молодших школярів умінь розв'язувати задачі певних видів / С.О. Скворцова. – Одеса: Фенікс, 2011. – 156 с.

Список рекомендованої літератури до питань зметодики навчання мовно-літературної освітньої галузі

1. Бондар В. І. Теорія і технологія управління процесом навчання в школі / В. І. Бондар. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2000. – 317 с.

2. Вашуленко М. С. Удосконалення змісту і методів навчання української мови в 1-4 класах / М. С. Вашуленко. – К. : Радянська школа, 1991. – 376 с.

3. Донченко Т. К. Про концепцію вивчення рідної мови в школі / Т. К. Донченко // Українська мова і література в школі. – 1993. – № 1.

4. Калмикова Л. Теоретичні основи і шляхи вдосконалення методики мовленнєвої підготовки дітей до школи / Л. Калмикова // Початкова школа. – 2000. – № 12.

5. Мельничайко В. Я. Удосконалення змісту і методів навчання української мови / В. Я. Мельниченко, Н. О. Пентилюк, Л. П. Рожило. – К. : Радянська школа, 1982. – 293 с.

6. Методика викладання української мови в школі / за ред. С. Т. Дорошенка. – К. : Вища школа, 1992. – 397 с.

7. Ночвінова О. І. Нестандартні форми роботи педагога / О. І. Ночвінова // Початкова школа. – 1998. – №11.

8. Програми середньої загальноосвітньої школи 1-4 (1-3) класи. – К. : Бліц, 1997. – 211 с.

9. Савченко О. Я. Урок у початкових класах : навч.-метод. посіб. / О. Я. Савченко. – К.: Освіта, 1993. – 304 с.

10. Чуйко Г. Л. Методика викладання української мови в початкових класах: Підручник для педучилищ / Г. Л. Чуйко, М. А. Білецька, Г. Ф. Школьна. – К.: Радянська школа. 1975. – 344 с.

Список рекомендованої літератури до питань з методики навчання природничої освітньої галузі

1. Байбара Т. М. Методика навчання природознавства в початкових класах : навч. посіб. 2-ге видан. / Т. М. Байбара – К. : Веселка, 1998. –334 с.

2. Біда О. А. Методологічні засади підготовки майбутніх учителів до здійснення природознавчої освіти у початковій школі / О. А. Біда. – К. : Наук. світ, 2003. – 152 с.

3. Кукалець М.В. Методика викладання природознавства у початковій школі: навчально-методичний посібник за модульно–рейтинговою системою

навчання студентів спеціальності «Початкова освіта»: Навч. посібник. – Львів.: «Новий світ-2000», 2011. – 223с.

4. Луцик Д.В., Стахів Л.Г. Методика викладання природознавства. – Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2007. – 117с.

5. Кравчук О. В. Ефективність підготовки майбутніх учителів до застосування інформаційно-комп'ютерних технологій на уроках природознавства і громадянської освіти / О. В. Кравчук // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. Пед. науки. – Черкаси, 2008. – Вип. 129. – С. 51–55.

Список рекомендованої літератури до питань з методики навчання громадянської та історичної освітньої галузі

1. Державний стандарт початкової освіти. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogostandartu-pochatkovoyi-osviti>
2. Нова українська школа. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>
3. Навчальні матеріали онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pidruchniki.ws>
4. Навчальні програми для початкової школи (оновленні) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednyaosvita/pochatkova-shkola/onovleni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli-1-4-klasiv>
5. Викладання довкілля в 3–4 класі. Посібник для вчителів, які викладають інтегрований курс «Довкілля». – Полтава: ПОПОПП, 1999. – 80 с.
6. Лінник О. О. Методика викладання освітньої галузі «Людина і світ». навч. посіб. / О. О. Лінник. – К. «Слово», 2012. – 248 с.

7. Луцан Н.І. «Людина і світ» в інноваційних педагогічних технологіях: Навч. посібник / Н.І. Луцан. - К.: Слово, 2012. – 184 с.

**Список рекомендованої літератури до питань з
методики навчання здоров'язбережувальної освітньої галузі**

1. Гриньова М.В. Методика викладання валеології: Навчально-методичний посібник. – Полтава: АСМІ. – 2003. – 220 с.
2. Коваль Н. Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів з основ здоров'я / Ніна Коваль // Початкова школа. – 2010. – №9. – С. 47-51.
3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К.: К.І.С., 2004. – 122 с.
4. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти // Початкова школа. – 2011. – № 8. – С. 13-15.
5. Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. Додаток до наказу МОН України від 19.08.2016 №1009
6. Павко С. Методичні аспекти позакласної навчальної роботи з предмету «Основ здоров'я» // Безпека життя діяльності. – 2010. – №10. – С. 24-26.
7. Пометун О. М. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: [наук.- метод. посіб.] / О. М. Пометун, Л. В. Пироженко. – К.: А. С. К., 2004. – 185 с.
8. Рибальченко С. Є. Формування культури здоров'я учнів засобами інноваційних технологій. Модель навчального закладу – Школа

сприяння здоров'ю / С. Є. Рибальченко. – Х.: Основа, 2010. – С.83-89. – (Б – ка журналу «Початкове навчання та виховання»; Вип.5).

9. Савченко О. Дидактико-методичні вимоги до організації контрольної оцінювальної діяльності вчителя / О. Савченко // Початкова школа. – 2011. – № 2. – С. 7-11.

10. Сливка Л. Методика викладання основ здоров'я в початкових класах: [навч.-метод. посіб.] / Лариса Сливка. – Івано-Франківськ: НАІР, 2014. – 204 с.

11. Сливка Л. Формування валеологічної культури молодших школярів засобами української етнопедагогіки / Лариса Сливка // Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка, 2007. Випуск XIII – XIV. – I ч. – Івано-Франківськ, 2007. – С. 194-201.

Список рекомендованої літератури

до питань з методики навчання мистецької освітньої галузі

Музичне мистецтво

1. Апраксина О. А. Методика музикального виховання в школі : учеб. пособие / О. А. Апраксина. – М. : Просвещение, 1983. – 224 с.

2. Ветлугіна Н. Музичний розвиток дитини / Н. Ветлугіна. – К. : Музична Україна, 1978. – 255 с.

3. Вивчення музики в 1-4 класах : навчально-методичний посібник для вчителів / [Масол Л. М., Беземчук Л. В. та ін.]. – Х. : Скорпіон, 2003. – С. 5-23.

4. Гумінська О. О. Уроки музики в загальноосвітній школі : методичний посібник / О. О. Гумінська. – Тернопіль : Навчальна книга, 2007. – 104 с.

5. Дмитриева Л. Г. Методика музикального виховання в школі / Л. Г. Дмитриева, Н. М. Черноиваненко. – М. : Просвещение, 1989. – 207 с.

6. Лобова О. В. Формування основ музичної культури молодших школярів: теорія та практика / Ольга Лобова. – Суми : Мрія, 2010. – 516 с.

7. Осеннева М. С. Методика музикального виховання молодших школярів : учеб. пособие / М. С. Осеннева, Л. А. Безбородова.– М. : Академия, 2001. – 368 с.

8. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Падалка Г. М. – К. : Освіта України, 2008. – 274 с.

9. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах : навч. посібник / Е. П. Печерська. – К. : Либідь, 2001. – 272 с.

10. Ростовський О. Я. Методика викладання музики у початковій школі : навч.-метод. посіб. / О. Я. Ростовський. – Тернопіль : Навчальна книга, 2000. – 216 с.

Образотворче мистецтво

1. Вільчинський В. М. Структура уроків з образотворчого мистецтва і методика їх проведення. Навчання і виховання шестирічних першокласників / В.М. Вільчинський. – К.: Рад. школа, 1990. – 322 с.

2. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти / М. А. Кириченко. – К.: Вища школа, 2002. – С. 165 -171.

3. Кириченко Н. Мистецтво розвиває творчість. Методичний посібник / Н. Кириченко. – Тернопіль: Мальва – ОСО, 1998. – 317 с.

4. Кузин В. С. Методика преподавания изобразительного искусства в 1-3 кл. / В. С. Кузин. – М.: Просвещение, 1983. – С. 158-160.

5. Павлик К. В. Изобразительное искусство в начальной школе/ К. В. Павлик. – М.: Флінта, 1999. – С. 8-10.

6. Рожкова Е. Изобразительное искусство в начальной школе/ Е. Р. – М.: Просвещение, 1980. – 307 с.

7. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи / О. Я. Савченко.– К.: Генеза, 1999. – С.252.

**Список рекомендованої літератури до питань зметодики навчання
технологічної освітньої галузі**

1. Бабовал Т. І. Уроки трудового навчання 2, 3, 4 кл. / Т. І. Бабовал. – Тернопіль: «Навчальна книга - Богдан», 2003.
2. Веремійчик І. М. Календарно-тематичний план з трудового навчання 1-4 кл. / І. М. Веремійчик. – Тернопіль: Мальва-ОСО, 2001.
3. Веремійчик І. М. Трудове навчання. Майстрик і Майстринка: Посібник для 2 класу / І. М. Веремійчик. – К. : Педагогічна думка, 2001.
4. Глінка І. В. Матеріали до уроків трудового навчання. 1-4 класи / І. В. Глінка, Н. О. Довгопола. – Х. : Веста: Вид-во «Ранок», 2008. – 224 с.
5. Хорунжий В. І. Практикум в навчальних майстернях з методикою трудового навчання / В. І. Хорунжий. – Тернопіль: «Астон», 2001. – 220 с.

**Список рекомендованої літератури до питань зметодики навчання
фізкультурної освітньої галузі**

1. Бондар Т. С. Фізична культура. 1–4 класи. Розробки уроків / Т. С. Бондар. – Х. : Веста: Ранок, 2008. – 272с.
2. Васьков Ю. В. Система фізичного виховання молодших школярів / Ю. В. Васьков. – Х. : Ранок, 2009. – 224 с.
3. Васьков Ю. В. Система фізичного виховання учнів спеціальних медичних груп. 1–4 класи / Ю. В. Васьков. – Х. : Ранок, 2010. – 208 с.
4. Вільчковський Е. С. Система фізичного виховання молодших школярів: навч.-метод. посіб. / Е. С. Вільчковський, М. П. Козленко С. Ф. Цвек.– К. : ІЗМН, 1998. – 232 с.
5. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Частина 1/ Б. М. Шиян. – Тернопіль : Навчальна книга. – Богдан, 2001. – 272 с.